

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter veja po pošti prejemam, za avstro-ugerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez posiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za posiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr., za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in na dajki veja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". — Opravnštvo, na katero naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne redi, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 11. januarja.

Quousque tandem, Catillina!

Cela volitev, kakor se godi od nam protivne stranke, spada uže pred kazensko sodnijo!

To nij politična volilna borba, to je politična sleparija, goljufanje nevednih ljudij!

Kjer organi tistih, ki bi imeli zakon varovati, na take načine proti postavi delajo, tu nij govora o politični poštenosti.

Naši mnogi dopisi v denašnjem listu (vseh še umestiti nijsmo mogli) kažejo kake nezaslišane brezpostavnosti in posilstva se v imenu in s pomočjo c. kr. uradov godé! — Ali je mogoče, da bi se to godilo z vednostjo in dovoljenjem našega namestnika Njegovega Veličanstva cesarja, g. Vidmana? Mi tega ne moremo verjeti! In če nij tako, ali ne bode celo tako brezzakonito postopanje ovrgel?

Volilce po deželi pak, vse kateri so bili tako opeharjeni, pozivljemo naj protestirajo, naj prekličejo precej pri volilni komisiji svoj glas, ki jim je bil s silo ali prevaro vzet. Dobro je, da se vse nepostavnosti in goljufije, ki so se godile, popišejo in s protestom volilni komisiji naznanijo in se možje podpišejo, več jih skupaj na en protest, ki se — za zdaj — naj pošlje volilni komisiji, en prepis pa nam.

Tudi županije naj naredi brž protokole in naj jih pošljejo na volilno komisijo z vsemi glasovi, kateri so bili prigoljufani in so torej neveljavni.

Branimo se!

Krivica ne more dolgo kraljevati, in nemškarsko sleparstvo bode našlo svoj "dan plačila"!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. januarja.

Po časopisih se bere, da misli opozicija v državnem zboru staviti predlog, naj se sklene postava o inkompatibiliteti, ali, naj vsak državni poslanec, kdor je tudi upravni svetovalec, ali kdor državno ali javno službo dobji, mandat položi. S tem bi se res naš čudni parlament sčistil in nemški "liberalci" bi bili v veliki zadregi, ker njim ne gre nikdar za liberalne principe, ampak za nemško gospodstvo.

Čehi iz Morave baje nameravajo v državnem zbornu šandalne historije "Chabrusa" na svitlo spraviti zdaj, ko je Offenheim pred sodnijo izpovedal, da ga je minister Banhans sam pregovarjal, naj pomaga z denarjem Čehi vreči pri volitvah velicega posestva.

Vražnje države.

Na Francoskem ministerska kriza nij še končana. Celo Broglie si ne upa ministerstva sestaviti, ki bi večino v skupščini imelo.

Španjski novi kralj je pripeljal se uže na španjsko zemljo v Barcelono. Tam je bil od vojske slovensko pozdravljen. Odrinil je proti Valenciji. — Čudno je, da so ultramontanski listi v vprašanji ali je Alfons "pravi" kralj ali ne, s papežem v neskladu, kajti ultramontanski listi so vedno že za don Karlosa, a papež je blagoslovil Alfonza in mu poslal depešo, v kateri mu daje naslov kralj, ga torej prizná, in prosi bogá, da bi Alfonzu vso mogočo srečo dal pri težavnem nalogu, katerega se sedaj loteva.

V nemškem zboru je bil sprejet Schulze-Delitzschev predlog, naj se poslanec dajo diete. — Na Nemškem so prej poslanci morali v parlamentu sedeti brez odškodovanja stroškov, kar je slabo, ker potem tacem ne more voljen biti, kdor nij bogat, če je še tako politično razumen in pošten.

V Amerikanskih zedinjenih državah, posebno v Luizijani se še vedno pokazuje velika razdraženost med belimi Evrope in med črnimi osvobojenimi zamorci, bivšimi sužnji, ki imajo večino in v Luizijani vlado v rokah. Prišlo je do krvavih sukobov. V kongresu wasingtonskem se je sprejela rezolucija, prezidenta republike interpelirati, zakaj se je v ta prepis uže državna vojska mešala.

Dopisi.

Iz Št. Vidja pri Zatičini. 10. jan. [Izvirni dopis.] Presleparjeni so naši volilci v obrtniški oddelku! Dozdaj so zmirom poslano volili narodne domače kandidate, zdaj so pa oddali svoje glasove za nemškutarje. Sramota za Št. Vid! — Poslušajte, kako se je zgodilo, da so naši pošteni možje bili pregoljufani.

Višenski baron Tauferer, priatelj Vesteckov in grand-Nemec je napravil z nekim Hanfom iz Hudega in z županom iz Mrzlega Polja, ki z nemškutarji vleče, da si sam ne ve zakaj — na Pljuski nek shod, kamor je poklical može volilce in jim naznani, da bode on, Hanf in drugi naredil prošnjo do cesarja, da se ne bodo davki eksekvirali in da bodo davki zmanjšani. To se razume, da so kmetje kaj tacega radi sklenili, ker jim je res hudo tako velike davke plačevati. Ali glejte zakaj je Tauferer tako govoril. Samo da bi kmete na limanice dobili.

Ko je namreč c. kr. brič nosil legitimacije okolo, rekel jim je, da naj tu podpišejo prošnje, da se bo davek odpisal, in kmetje, kateri imajo patente, so podpisali legitimacijo, ali pa prazno briču nazaj dali da jo izroči, ko so v mislih bili, da za manjši davek podpišujejo. Ali se to ne pravi kmeta slepariti?

Ko so ljudje zvedeli, kako so goljufani, so strašno razkačeni na gospodsko, posebno na brič, kateri je bil baje uže tepen, (pustite revo, ki samo nij vedelo, kaj dela, ampak je ubogalo kar so mu višji zapovedali, na katere vsa krivica pada. Ur.)

Pri nas bodo možje vložili pismen preklic svojega tako prisiljenega glasovanja in bodo izrekli, da volijo narodne kandidate. (Le hitro zbrati podpise na tak preklic! Ur.)

Iz Škofje Loke 10. jan. [Izvirni dop.] Tudi v obrtniškem oddelku so nas c. kr. agitatorji prekanili, da si smo bili nekoliko pripravljeni. Strežaj c. kr. okraj. glavarstva je liste raznašal in precej nazaj pobiral. Veliko jih je sam podkrižal brez dovoljenja volilcev in odnesel. — Tudi našega občinskega policaja so za to plačali, da jim je pomagal volilce za podpise in bianco siliti. Tistim, ki niso hoteli precej podpisati so pa volilne liste nazaj vzeli.

Ali nij to zasmehovanje vse postavnosti?

Občinski odbor bode o tem protokol naredil in ga poslal volilni komisiji. (Dobro, samo da precej, pred 15. t. m. Ur.)

Pripis. Ravnikar slišim, da se je isto tako nepostavno godilo pri raznašanji listov v Poljanah in Železnikih.

Iz Brdskega okraja 9. jan. [Izv. dop.] Nesramna agitacija se pri nas močno pospešuje, sluge c. kr. okrajnega glavarja Jože Kveder in Silv. Keržan raznašata sedaj obrtnikom legitimacije, ter na povelje Klančiča strastno agitirata. Pripovedoval mi je eden omenjenih slug: "ta cegele" mi je okr. glavar dal (na njem so imena nemšurjev) rekoč: "te gospode naj vsak zapiše na legitimacijo, potem mi pa prinesite jih." Jaz nijsem vedel kaj to pomeni, sem pa nagovarjal ljudi, da so se podpisovali, a naletel sem, pridem v Lukovico k Slaparju in mu dam legitimacijo, ter ga tudi nagovorim, naj podpiše imena tistih gospodov na legitimacijo, pa kaj hujšega — nijsem imel časa vrat iskat. (Dobro tako! Ur.)

Jaz sem brič svaril, da naj pusti to grdo ravnanje, a rekel mi je: "nekaj volilcev moram nabrat, če ne, ne smem pred Klančičem in pridem ob kruh." — Ali nij to grdo nepostavno ravnanje od c. kr. vladnih mož in njih podvržencev? — Toliko za sedaj, da svet izve, kako je naš c. kr. okrajni glavar pravičen. Svetovati bi bilo, da g. Klančič svoje delo opravlja, ne pa agitira po svojih slugah.

Iz Gorice 9. jan. [Izv. dop.] Mož je bil v pravem pomenu besede — a žalibog nij ga več mej nami našega Matije Doljaka. Velika skrb za družino, neutrudljiva delavnost za občino, okraj in deželo, požrtvalno prizadevanje za ljudski blagor sploh, in pred vsem za slovenski narod so bolehnega moža prezgodaj omagale in ga iztrgale iz naše srede. Ranjkega niso odlikovale velike znanosti, on nij bil mož peresa, ampak mož železne volje, mož dejanja; kar ga posebno odlikuje, to je njen

gov neomahljiv značaj, njegova neomadeževana, da ne rečem, ostra poštenost.

V vrsto narodnih boriteljev stopil je Doljak še le začetkom leta 1868, takrat, ko smo se pripravljali k Šempaskemu taboru. Pred tem časom bil je sicer uže obče poznan poštenjak in ljudoljub, pa brez prave narodne barve. Razprave zaradi omenjenega tabora so ga še le ogrele, in ko je na Šempaskem polji vprvič nastopil kot ljudski govorik, bil je uže v njem živo vnet narodnostni čut, navdušen je bil za zedinjenje Slovenije. Od tega časa naprej nij očeta Matije nikder več manjkalo, posebno na Goriškem ne, kder je šlo za sveto narodno reč. Kot posestnik, kmetskega rodu se je posebno potezal za materialno blagost ljudstva, in za to ga vidimo v vseh važnih krajnih, okrajnih in deželnih zastopih neumorno delovati, dokler so ga še šibke, fizične moči po koncu držale. Še v zadnji bolezni, malo tednov pred smrtno, udeležil se je težavnega poslovanja okrajne cenične komisije.

Ostre njegove sodbe, kadar je videl, da se ljudstvu krivica dela, neprizanesljivost njegova, kadar je zapazil, da se z javnim blagom malomarno ali nepoštano gospodari, rodile so mu mnogo neprijateljev in nasprotnikov, a utrjevali so od dne do dne više ljudsko zaupanje v njega in mu pridobile desetkrat toliko spoštovancev in prijateljev. Posebno hudo bode pogrešala solkanska županja moža, kateri ji je zmedeno gospodarstvo tako izvrstno uravnal, da je nij zdaj skoraj bolje urejene županje na Goriškem. Čitalnica solkanska je izgubila že njim vzdrževalno podporo; cestni odbor goriški neutrudljivega predsednika, ljudstvo sploh, posebno posestniki, zastopniki, kateri je v Šolskem svetovalstvu, v cenični komisiji, v deželnem zboru in drugod strogo nadzoroval gospodarstvo in se neustrašljivo potezal za njih interese.

Je-li čuda po tem, da je bil sprevod Doljakov sijajen, sijajnejši, nego je kedaj katerega videl stari Solkan. Od vseh strani Goriškega zbrala se je ogromna množica njegovih osobnih in političnih prijateljev, pa tudi njegove nasprotnike je nemila smrt pomirila. Bili so tudi oni dostojno zastopani. Starešinstvo in čitalnica solkanska sta mu položila vsak svoj venec na rakev in tako odbor društva „Soče“, katere predsednik je bil; raz vencev so viseli krasni tribujni trakovi s primernimi napisimi.

Sprevod se je stezel od Doljakove hiše skoro do mirodvora. Na čelu šolska mladina, za njo Solkanci, po tem čitalnica s staro narodno zastavo, katera je bila uže leta 1848 krščena. Za čitalnico Sočani; za njimi pačelniki in zastopniki raznih društev in javnih zastopov. Ranjkega so nosili občinski starešine in čitalnični odborniki. Za duhovniki je bil deželni odbor z glavarjem g. grofom Coroninijem, potem okrajni glavar, mnogo odličnjakov, sorodniki in prijatelji ranjkega mešane narodnosti in koncem velika množica Evinih hčera.

Mej sprevodom so peli čitalnični pevci alternat. z duhovniki „Strašni dan, je dan plačila“. Po kratkem cerkvenem opravilu v cerkvi na mirodvoru zapoje zbor „Blagomu“!

Po tem pa nastopi dr. Lavrič na vzdvišeno mesto zraven groba, in govoril globočko v srcu ogromne množice segajoč govor. Vse oči so bile solzne. Ko so pevci še

„Tiho jamico“ zapeli — razide se množica mirno in tužno; videlo se je, da je jasno, da globoko čuti in britko obžaluje izgubo tacega moža. Sklenem sè zadnjimi besedami dr. Lavričevega govora:

„Matija Doljak, ki si znal biti iskren prijatelj, primi naš zadnji, presrčni z bogom! Tvoj spomin nam bo vedno drag, ker si nam pa zapustil lep izgled domoljubja in pravega moštva, kličemo spominu tvojemu: Slava!“

Iz Idrije 9. jan. [Izv. dop.] Naš župan, ki se podpisuje „Perlitsch“, je sin prav slovenskih staršev in ima še doma brate in sestre, ki besedice nemške ne znajo. Ko je svoje študije pustil, šel je k vojakom, avanziral menda do profosa, in ko je uže postaren mož zopet domov prišel, bil je — nemškutar in protivnik Slovencev od nog do glave.

„Ta bi bil župan po moji volji,“ misli si naš paša Lipold, in ko je bila nova volitev, pritiskal je z vso svojo silo, da je njegov ljubljener županov stol zasedel. — Pa kaj je zdaj Perlitsch? Voljno in potrežljivo to dela, kar g. Lipold ukaže, in tako je v resnici pri nas Lipold župan.

A vendar oba kaj slabo skrbita za naše mesto. Snega leži povsod toliko, da, ko se človek vozlu izogne, udere se do pol života v sneg. — Brv čez Nikavo v rožno ulico je uže več časa vsa podrtia in brez držajev, tako da se ne more brez velike nevarnosti črez njo priti. — Pri zdanjih volitvah je bil naš župan neutrudljiv za nemško stranko.

Z Dunaja 7. dec. [Izv. dop.] Mej slovanskimi društvu tukaj se po zimi prav živahno življenje javlja, posebno so češka delavska društva po igrah in besedah delavna, po katerih narodno čutstvo gojijo in delavce na nekovo duševno, slovansko središče vežejo. Tudi občeslovansko pevsko društvo, katero je po smrti Fürchgott-Tovačovskega odličnega vodjo zgubilo, podaje veselje večere, skuplja slovansko dunajsko inteligenco v prostorih vrtnarskega društva in če je kakovemu slovanskemu društvu želen srečen prospeh, tako njemu. Ali ravno to društvo nekaj časa sem ne kaže tako mnogobrojnega zboru, kakor pred nekaj leti, v katerih je bilo dosti nad 100 slovanskih pevcev. Članovi tega društva imajo dosti dobrega. Oni se vadijo v dobr i šoli petja, ki obsegata vseh slovanskih narečij pesni; vsak pevec dobi dve prosti vstopnici za dva prijatelja k vsaki besedi, s katero je navadno ples spojen; pogoji se dajo slov. pevci, priti v prav odlično družino, ter i svoje prijatelje brez vstopnine spraviti v položaj, v katerem slovanske umetnike slišijo, v katerem sploh v tujini slov. domovine sladke glasove slišijo, domače ognjišče za en večer v tujini najdejo; spravi se skratka ubožnejši pevec ali njega prijatelj v prostore vrtnarskega društva, v katerih se javno ne producirajo slabi pevci, slabi umetniki, (ti poslednji so navadno članovi orkestra dvorne opere, ki je neki prvi v Evropi) in vendar društvo nema toliko pevcev, kakor poprej. Se ve da Tovačovski ne drži več elementov vključ, ali zdajšnji pevovodja g. Buhta, član dvorne opere, je tudi kapaciteta muzikalna, tudi skladatelj in pevec, on nij krv malega broja pevcev, kriva je edino le tega malomarnost slovanskih pevcev tukaj za obče slovansko stališče, ki tukaj na tujih tleh

preveč svojo ožjo narodnost poudarjajo. Obče slovansku pevskemu društvu na Dunaji sta le dva Jugoslovana člana — to nij lepo, in Jugoslovanski dijaci sami spravijo, kakor so ga pri Preširnovi slavnosti, zbor najmanj 30 pevcev vkljup. Zakaj bi teh močij ne privajali društvu, ki nobenega narečja pesni ne zametuje, ki ne majhne dobrosti udom podaje.

Iz Budim - Pešte 9. jan. [Izv. dop.] Naš državni zbor je po kratkem prenehanji črez božične praznike svoje delovanje zopet pričel. Glavni predmet njegovega posvetovanja bo proračun za tekoče leto, in pa Ghyczyjeve finančne osnove. Oboje je po dotednih odborih uže pretresano, in za predloženje pred polno hišo državnega zборa pripravljeno. Proračun je glede stroškov uže Ghyczy tako skrtno stavljal, da se je mislilo, da odbor ne bo mogel niti enega krajcarja več izbrisati. Vendar je pa odbor še cele 4 milijone v proračunu prekrižal, in drž. zbor bo valjda še daljnje 4 milijone iz njega izvrgel. Kljuba pa temu skoro neopravičenemu in gotovo škodljivemu brisanju, in kljubu temu, da Ghyczyjeve zakonske osnove, če jih bo drž. zbor sprejel, obečajo za 12 milijonov več letnega prihoda, kljubu vsemu temu ostal bo vendar še deficit kakih 30 milijonov v proračunu, in pred tem deficitom stoji Ghyczy, in stoji drž. zbor, in stoji celi magjarski narod kakor žaba pred lešnikom, ne vedoči kaj bi z njim storili. — V časopisji razpravlja se danes najbolj govor Tisza, s katerim je odgovoril na novoletna voščila svojih političnih pristašev. Smisel Tiszinega govora nij nič druzega, nego rekriminacija, s katero Deakovo stranko odgovorno dela za vse zlo, ki je nad državno samostalnost magjar orsaga prišlo. Nič nij laglje, nego rekriminacije delati, in to je storil Tisza; nič pa nij težje, nego dober svet v težkem času svetovati, in tega Tisza nij storil.

Psihologična prikazen je, da bolestnik še na zadnjo uro rad kaj tacega vstanjuje, za kar je treba popolnega zdravja in popolnih životnih močij. Enak čin je tudi naredba naše vlade, s katero se slovaški gimnaziji v Znijovem in v Turoškem sv. Martinu zapirajo! Magjarom nij bilo dosta, da so slovaški gimnazij v Revuci preteklo jesen zaprli, sedaj so še ostali dve gimnaziji razpustili. V tej naredbi leži dokaz neizmerno velikega sovraštva Magjarov proti Slovakinom. V drugih modernih državah goje se učilišča kot viri državne moči, pri nas se pa ti viri zamašajo, in potem se naši državniški še čudijo, kako da moč ogerske države vsaki dan bolj hira! Slovaki so svoje tri gimnazije iz lastnih sredstev vzdržavali, ter s tem državnej blagajni na leto vsaj 100.000 goldinarjev prihranili. Naši državniški valjda misle, da se bo brez slovaških gimnazij ideja ogerske države tem laglje med Slovakin razširjevala, pa se varajo, pritisek prouzročuje odtisek, in to bo tudi pri Slovakin. Ker je magjarska roka uže enkrat nad Slovakin tako kruto posegla, je zelo verjetno, da njena grabežljivost z gimnazijami še nij nasičena, nego da bo tudi še nad bogato slovaško matico posegnola. Magjarom bo v kratkem smrtni zvon zazvonil, pa v svojih smrtnih nojah še breajo okoli sebe. Kakor sem rekel, to je psihološčna prikazen njihovega vmiranja.

K vsim nepotrebnostim prišel je zadnji čas tudi še Bismarkizem v deželo. S svojimi dolgimi tipalnicami je tudi naše Nemci — in teh je celi poldrug milijon — potipal, in zgenili so se. Svoje dopadenje je našel zlasti na „Pressburger Zeitung“, ter se spustil v podobi zlatega dežja v biró njene uredništva. Uredništvo je spočelo sad, ter ga sedaj v vsakej številki plodonosno naprej razseva. Vsaka nova metla, se reče, dobro zmeta, in tudi „Pressb. Ztg.“ je začelo tako brhko zmetati, da so njeni prah celo v birojih naše vlade zapazili, in sedaj bo se ve, da kratkega veselja nagli konec. Pri predstoječih letosnjih volitvah za državni zbor bodo pa gotovo tudi naši Nemci se po konci postavili. Za Magjare zopet ena nadloga več.

Domače stvari.

— (Iz Ljubljane) se nam piše: Ravno kar je bil sluga okrajne gospiske pri meni, in mi je izročil volilni list. Pri tej priliki mi je pravil, da ima v 7 srenjah 137 volilcev. Od vseh teh volilcev je dobil podpisane liste nazaj. Mož pravi, da ima nalog od g. Gariboldija, vsakateremu priporočati vladne kandidate. — On pravi, da Slovenci morajo propasti, kajti, kakor on vse liste po volji in ukazu podpisane dobo, tako bodo tudi vsi drugi slugi, i teh je 10, dobro svojo dolžnost opravili. On računi, da če po deželi povsod sodniški slugi pobirajo liste, potem propadejo Slovenci gotovo, ker sluge ljudem ne povedo kaj se podpisuje in nalašč zadnje dni raznašajo, (da si postava terja 8 dnij pred volitvijo. Ur.)

— (Tudi volilne sleparije.) Poroča nam zanesljiv mož, da so c. kr. uradni sluge v ljubljanski bližini: v Tolmičiji, Jezerni, Brestu, Vrbljani, Iški vasi — volilce presleparili. Ker mōž doma nij bilo, dali so od žen podpisati legitimacije in so jih zopet odnesli. Ženske niso znale kaj je to. Velika razdraženost vlada zdaj, ko so ljudje zvedeli, kako so goljufani.

— (Iz Kamne gorice) na Gorenjskem se nam piše 10. jan.: Včeraj je bil pri nas hud boj zarad volitev. Razdeljene legitimacije so bile na tihem bitro od necega nemškutarskega agitatorja pobrane. Ko za to izvedo narodnjaki, razlože hitro volilcem za kaj gre in važnost volitev. Razkačeni se volilci vzdignejo in gredo nad agitatorja, ki jim je bil legitimacije pobral in jih izterjajo nazaj. Kaj nerad jih je dal, ali moral.

— (Iz Radovljice) se nam piše, da so tam nemškutarji hitro podpise pobrali. Nihče nij vedel, kaj je podpisal, vse druge reči so se volilcem pravile.

— (V Podbrezjah) na Gorenjskem je nek c. kr. agitator volilce pregoljujal in jim legitimacije vzel.

— (Iz Krop) se nam poroča: Tudi pri nas so briči hoteli volilce zapeljevati, a nij jim šlo srečno; za to so skrbeli naši vrli narodni možje.

— (Iz Novega mesta) se nam piše: V mestu so volili zavedni obrtniki na našo korist, a v okolici so c. kr. organi grdo ljudstvo osleparili! V občini Št. Mihail, kjer je Langer župan, je občinski sluga nosil okolo legitimacije, dal si je potrditi njih sprejem, a niti ni terjal in bianco ali kako drugače podpise, temuč jih je kar odnesel!

Torej volilcem so legitimacije iz rok iztrgane. — Ravno tako je godilo se v občini Št. Peter. Za vse te sleparije c. kr. organov imamo pričo.

— (Iz Mokronoga) se nam poroča, da je župan dobil od c. kr. okrajnega glavarja ukaz za nemškutarje delati pri volitvah v obrtniški odsek.

— (Ljubljanski porotniki) za prvo letošnjo sesijo so bili včeraj 11. januarja izzrebani v navzočnosti, c. k. dež. sod. preds. dr. Luschina, svet. Perka, v. Zhubra, drž. pravdnika Peršeta, in dr. Suppentschitscha in zapisnikarja Anton Višnikarja. Glavni porotniki so: Kralič Anton, posestnik iz Kremence; Pezdir Andrej, posestnik iz Brezovice; Zidan Janez, posestnik iz Sela; Habé Stefan, posestnik iz Goč; Achtschin Albin, ključ. mojster iz Ljubljane; Varl Tomaž, posestnik iz Črešnovice; Obreza Adolf, trgovec iz Cerknice; Škofic Franc, trgovec iz Ljubljane; Žumer Jakob, mlinar iz Podholma; Vevar Martin, posestnik iz Lukavice; Dekleva Alojz, posestnik iz Postojne; Tomšič Miha, posestnik iz Hriba; Millitz Rud., hišni posestnik iz Ljubljane; Pikuš Gregor, mlinar iz Bistrice; Matjan Janez, mizarski mojster iz Ljubljane; Wakanigg Janez, trgovec iz Litije; Mayer Alojz, vel. posestnik iz Zg. Šiške; Smolinar Šim., posestnik iz Koprivnika; Jelovšek Marko, posestnik iz Vrhnik; Samsa Andrej, mlinar iz spodnjih Semon; Eržen Franc, posestnik iz gor. Lipnice; Vaudnov Josip, krčmar iz Postojne; Oven Janez, krčmar iz Brezovice; Plautz Jan. jun., trgovec iz Ljubljane; Rus Lovro, posestnik iz Št. Vida; Petrič Antou, posestnik iz Blok; Zupan Metevž, trgovec iz Ljubljane; Ledenig Alfred iz Ljubljane, trgovinsko društvo; Verhunc Andrej, posestnik iz Bleda; Jeklár Matevž posestnik iz Bleda; Vernik Tomaž, hišni posestnik iz Ljubljane; Hieng Henrik, trgovec iz spodnje Šiške; Hartman Janez Alfred, agent iz Ljubljane; Tomec Janez, hišni posestnik iz Ljubljane; Jamšek Jan., trgovec iz Ljubljane; Gamš Janez, posestnik iz Iške Loke. Namestniki pak so: Förster Anton, pevski učitelj; Lozar J., kramar; Jeras Josip, hišni posestnik; Bilina Hipolit, gostilničar; Lavrin Josip, hišni posestnik; Hansel Vincencij, hišni posestnik; Svetel Avgust, pek; Korén Franc, hišni posestnik; Kotnik Anton, hišni posestnik; — vsi iz Ljubljane.

— (Germaniziranje našega naroda.) Iz Maribora se piše v „Sl.“ slediči žalostno resnični dopis: „Večkrat imam priložnost z nekim uže blizu 90letnim starčkom govoriti. Tedaj ga izprašujem večkrat, se še li spominja, ali se je kedaj pri Cmureku pri št. Vidu, v Špilfeldu, v Ormužu, Arvežu, blizu Lipnice slovenski govorilo? „Ko sem bil mlad, še tam skoro nemški nobeden znal nij“, vsikdar odgovori. In zdaj? Dragibralec! zdaj je vse nemško. Kak razloček pred 70 leti in zdaj! Solza me polije, ako se te žalostne resnice spomnim. — Župnije ki so zdaj pol nemške, bodo črez 50 let čisto nemške; kajti šole so, kakor v Lučah, v Gomilnici, v Spilfeldu, v Cmureku, v Apačah čisto nemške, akoravno v vsaki teh veliko število Slovencev prebiva. Potem se mora v ozir jemati, kako se mož ženi podaja. V teh krajih si navadno Slovenec Nemko za ženo

vzame. In brž, ko se to zgodi, se tudi celo hiša ponemči. Oroke vadi mati v nemščini in mož, če tudi prav nemški ne zna, vendar z ženo in otroci nemški klesti; to je pa zavoljo tega, ker v narodnem oziru čisto nič vzbujen nij. Če se ne bode narod v teh krajih bolj vzbujal, bode v kratkem času ves kraj proti Mariboru ponemčen. Da uže Mura do blizu Radgone po čisto ponemčeni zemlji teče, mi bo vsak pritrdil, kdor te kraje le malo pozna. Pazimo, da ne bode Drava pri Mariboru v kratkem meje proti N-mškemu delala; Mura nij več slovensko-nemška meja, kajti nemščina je uže črez Muro udrla. Celi slovenski del od Maribora proti Muri in proti Remšniku je po nemščini zelo podjeden, če kmet pride v Maribor, izključljivo nemški jezik tolče in nekoga due utegne vlada reči: „V teh krajih vsak nemški zna, odslej se bode v šolah vse nemški učilo“, in potem so tudi ti Slovenci za Slovanstvo na vekov vake izgubljeni. Prepričan sem, da se Slovencem tudi na Koroškem bolje ne godi. Premili Slovenci, — končuje dopisnik, — čestiti možje! na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Tržaškem, Goriškem, Madjarskem, bodi nam dosti razpora in razdora, ne mesarimo se sami med soboj, med tem, ko nas sovražnik na vseh mejah z vso silo uničuje. Pustimo enostransko politiko, delajmo složno, da naše brate na sovražnih nam mejah govega pogina rešimo. Slovenski duhovni, posvetni možje, nabirajte posebno udov k družbi sv. Mohora, zbirajte nevedno ljudstvo v društva, podučujte ga, drugače nam zaspi — zaspi na vake. Nij še prepozno, a odlašati nam nij dolgo, drugače nam solnce za goro zaide“.

— (Vranska narodna čitalnica) napravi 24. januarja t. l. tombolo in ples, začetek ob 7. uri zvečer. Uljudno vabi k tej veselici vse čast. ude in prijatelje čitalnice.

Odbor.

— (Mariborska čitalnica) bode imela 15. t. m. svoj letni zbor. Na dnevnem redu je: Letno poročilo; prememba pravil; volitev novega odbora. Vsi gg. člani se k tem javno vabijo.

Odbor.

— (Iz Ljutomerja) se nam piše: Naša čitalnica je zopet oživljena in bode še dalje delovala, dokler se ne prenstroji v politično-gospodarsko društvo. 2. februar bode imela občni zbor. — Naš okrajni glavar se hoče našim županom prikupovati. Nekatere, ki niso preveč narodni in mu radi prikimumojo, je te dni k sebi na obed povabil. Kaj jim je pri tej priliki pravil, mi sicer nij znano; gotovo pa nij pozabil, priljubljeno nemščino jim priporočati in grajati značajne narodnjake, kakor je uže njegova navada.

— (Za Črnomelj), kjer je živinska kuga, je c. kr. deželna vlada razpisala v zadnji seji zdravstvenega sveta službo za živinskega zdravnika, ki pojde tja.

— (Iz Bat na Goriškem) se nam piše: Pred malo dnevi so ponočni pobalini surovo napadli farovž in so dekanu vse šipe pobili, celo se je eden predznol lestvo predjati, po katerej se je do okna splazil, je razbil in spavajočemu dekanu kamnje na posteljo metal, sreča da je kamenje v pregrinjala zadevalo in tako le do sredi sobe priletelo. — Občina je malo zadovoljna z g. dekanom, pa morala bi se drugih načinov poprijeti, ne pa tako surovo napasti ga!

— („Kmetovalec“) list s podobami bude izhajal v Gorici drugi in zadnji četrtek vsakega meseca. Pridobljenih je veliko sodelavcev, tako več slovenskih rodoljubov, potem na Srbskem, Slavonskem in tudi na Ogerskem, da bode list zamogel vsem sedanjim terjatvam popolnem zadostiti. Oblika lista bude 8 strani, ravno toliko gradiva, ko v „Novicah“. Obsegal bude: vinorejske, sadjerejske, poljedelske in živinorejske članke, dopise, žitno ceno in veliko drugih kmetijskih stvari, vse bode pa kolikor mogoče v podobah. Politika je popolnem iz njega izključena, geslo mu bude: „neutrudljivo delovanje, vzboljšanje kmetijstva na Slovenskem“. Cena mu bude na leto 3 gld., naročuje se pri gosp. Viktorju Dolencu, lastniku „Soče“ v Gorici. Ker je list strogo kmetijski, se prosijo vsi slovenski rodoljubi in čestiti duhovniki, ga mej slovenskimi kmetovalci kolikor mogoče širiti.

— (Poslanee Brandstetter) je bil šel v Ptuj in si je od tamošnjih ustavovercerov dal zaupnico potrditi — zavoljo znane kupčije z vlado, katera mu je njegov rudnik tako drago plačala.

— (Gosp. M. Dragan), predsednik poštarskega društva za Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo je razposlal vsem filialnim predstojnikom in svetom tega društva okrožnico, v katerej pozivlje one, naj se pridružijo peticiji, katero so sklenili 10. m. m. njihovi kolegi na Českem na trgovinskega ministra in v kateri prosijo naj se zboljša njihovo gmotno stanje, ter ustanovi njihovo socijalno postavljenje. Mej vsemi točkami, katerih je 7 v enej peticiji je najvažnejša ona, o založbi penzionega fonda, in o podelitev aktivne in pasivne volilne pravice vsem poštarjem in ekspeditorjem.

Poslano.

G. pisalcu dopisov iz Kamnika v „Laib. Tagblatt“ od 2. in 7. januarja.

Nesramni, fantalinski napadi v dveh dopisih v „L. T.“ si jo me odgovoriti, dasiravno nij časno pečati se s takim individuum, kateri naj bi se raje piej učil nemščine in potem stoprvi prijet za umazano pero, da piše take budalosti v list, kateri še nikdar nij veljal za poštenega in ki vseh pet prstov obilzne, ko dobi od kod kak dopis, naj bode še tako umazan.

„Verkommene Individuen“, „Hausknecht“, „vorlauter Scriber“ in druga epitheta pa враčam Vam nazaj, kaere Vam gotovo pristujejo dobro, ker je „Hausknecht“ govore tako, kakor je v omenjenih dopisih pisava Vaša.

Družih redaj se zdaj ne morem dotikati, ker svojo osobnost skrivate za urednikovo; pokažite pa

svoj obraz ter razkrijte glavo, da se pogledava v oči in se potem primeva za lase, kakor obetate meni. Meni uže najdete pripravljenega.

Kamnik 8. januarja 1875.

Franjo Fajdiga,
domač učitej.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni
Revalescière du Barry

e spredčasne.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odršenih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduh, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, neprejavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušehih, slabosti in blevanje pri nosečih, otočnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spricaval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spricaval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vsečilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castlestuart, Markize de Brehan a mnogi drugi imenitni osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spricavalov.

Spricaval zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagraji vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnicu in sušenji v grlu. (L. S.) R. d. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogih učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnosti prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkusnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam glede Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spricaval.

Dr. Angelstein, tajni sanitet svetovalec.

Spricaval št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za stražnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Claußberger, c. kr. okr. zdravnik.

st. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vsečilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabinica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,

Za pljučne, srčne in živčne bolezni neprecenljivo!

Libigov Kumi-izleček.

Ker imam zahvaliti moje ozdravljenje in ohranjenje mojih Vašemu čisljanemu Kumi, se sedaj namreč ne morem nič jesti, naročam tedaj (sledi naročilo). Oponjam, da boleham uže 10 let na želodečni bolezni in da Vaš Kumi blagodarno učinkuje. Franc Rohr.

Kar sem uže 20 steklenic Vašega Kumi izlečka porabil, se počutim precej dobro, toraj mi zopet pošljite (sledi naročilo).

E. Hüttig.

Vaš Kumi izleček je moj gospoj prav dobro koristil, se bolje počuti, po uživanju treh steklenic Kumi dobil sem okrepečajoče spajanje a nagnjenje k jedi. Toraj mi pošljite (sledi naročilo).

W. Diesbach,
lastnik tisačne.

Blagovolite mi poslati 12 flaconov, ako mi bodo tako koristili in lajšali, kot nedavno poslani 4 flaconi, nij nobenemu peresu moč popisati ta edež.

J. F. Wendischuh,
tovarnik.

Vaš izleček je pri prvih 6 flaconih meni tako izvrstne službe izkazoval, da se mi nij moč zahvaliti in v imenu bolnega človečanstva moram le prosliti, naj se vse poskusiti, da bodo prav mnogi deležni te dobre.

S. Lowinsky.

Knjižica od dr. Weila brezplačno in franco.
Cena 1 flacona 1 gold. a. v., v zaboljih ne manje, nego 4 flac., razpošilja

Glavna zalogă Libigovega Kumi-izlečka,

Berolin, Friedrichstrasse 196.

Znesek naj se pri naročenji takej blagovoli vposlati, ker za Avstro-Ogersko ne pošljamo poštnim povzetjem.
NB. Naši zavodov zdravniki so pripravljeni vsaki čas, po vposlanej zdravilnej vesti določenemu bolniku podati zdravniške informacije in sicer celo brezplačno.

V prosteh občinstva samega smo pripravljeni, dobro priporočanim firmam izročiti prodajo.

na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 55.877. Flor. Költerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsh.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadne prnsi bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenci, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odršenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

v pienastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,

funta 3 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-

ta 10 gold. 50 kr., 12 funta 20 gold., 24 funta 36 gold.,

— Revalescière-Hisuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr.

n 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu

v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas

10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-

nski, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.

dahr, v Gradei bratje Oberanzmeyr, v An-

brucku Diechtl & Frank, v Celoveci P. Birn-

bacher, v Loniči Ludvig Müller, v Mariboru

M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v

Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-

novicah pri N. Snirhu, v Osiku pri Jul. Da-

vidu, lekarju, v Gradeu pri bratih Oberanz-

meyr, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu

lekariju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaz-

dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh

mestih pri dobrih lekarjih in specijalskih trgovcih;

tudi razpošilja dunajska miza na vse kraje po poštnih

nakaznicah ali povzetjih.

Tujci.

10. januarja:

Evropa: Klemenc iz Rateč. — Rothberger iz Gorice. — Stare iz Mengša.

Pri Slovu: gr. Pača iz Ponoviča. — dr. Prešeren iz Radovljice. — Urbas iz Dunaja. — Koeijancič iz Grada. — Steinberg iz Lvova. — Fichtel iz Dunaja.

Pri Maliči: Apfel iz Dunaja. — Dorat iz Postojne. — Guttmann, Tumej iz Dunaja. — Trajer iz Grada. — Koppman, Teufel iz Dunaja. — Čebulj iz Trsta. — Treifejer iz Dunaja.

Pri Zamorec: Simončič iz Sevnice. — Kovač iz Dolenskega. — Istenič iz Vipave.

Dunajska borza 11. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld. 10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75 " 60 "
1860 drž. posojilo	113 " 25 "
Akcije národne banke	1002 "
Kreditne akcije	228 "
London	110 " 60 "
Napol.	8 " 89 1/2 "
C. k. cekini	5 " 24 "
Srebro	104 " 50 "

Loterijne srečke.

V Trstu 3. jan.: 68. 9. 12. 41. 24.

Mala kavarna

v kacem mestu na deželi, ali pak v kacem trgu se išče v najem. Oglasila sprejema „naznanih pisarn“ v Ljubljani (Fürstenhof št. 206).

(6-3)